ΜΕΛΕΤΗ
ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΥΨΟΥΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 29 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) αριθμ. 1305/2013
για την προετοιμασία του Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2014 – 2020»

Σεπτέμβριος 2014

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1.0 ΣΚΟΠΟΣ, ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ 3

1.1 ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ 3

1.2 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ 3

2.0 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ 6

3.0 ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΥΨΟΥΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ 8

4.0 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΣΦΑΛΜΑ! ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΟΡΙΣΤΕΙ ΣΕΛΙΔΟΔΕΙΚΤΗΣ.

4.1 ΠΙΝΑΚΕΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ ΣΦΑΛΜΑ! ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΟΡΙΣΤΕΙ ΣΕΛΙΔΟΔΕΙΚΤΗΣ.

4.2 ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ 25

1.0 Σκοπός, Αντικείμενο και μεθοδολογία εκπόνησης της μελέτης

1.1 Σκοπός της μελέτης

Σκοπός της μελέτης είναι η εφαρμογή του άρθρου 29 του κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1305/2013 για την προετοιμασία του Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2014 – 2020».

1.2 Αντικείμενο της μελέτης

Αντικείμενο της μελέτης είναι ο εκ των προτέρων, βάσει αιτιολογημένης και επαληθεύσιμης μεθοδολογίας επαρκής και ακριβής υπολογισμός και η τεκμηρίωση των πρόσθετων δαπανών, της απώλειας εισοδήματος και του κόστους συναλλαγής που συνεπάγεται για τους γεωργούς η εφαρμογή του άρθρου 29 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης.

Με βάση τον κανονισμό που προαναφέρθηκε στο σχετικό μέτρο του ΠΑΑ 2014-2020, παρέχονται ενισχύσεις βιολογικής γεωργίας (συμπεριλαμβανομένης και της κτηνοτροφίας) στους γεωργούς ή σε ομάδες γεωργών που αναλαμβάνουν, σε εθελοντική βάση, στροφή σε πρακτικές και μεθόδους βιολογικής γεωργίας ή τη διατήρησή τους, όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 834/2007 και οι οποίοι ανταποκρίνονται στον ορισμό των ενεργών αγροτών στο άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013. Οι ενισχύσεις χορηγούνται μόνο για τις δεσμεύσεις εκείνες που υπερβαίνουν τα σχετικά υποχρεωτικά πρότυπα που καθορίζονται σύμφωνα με το κεφάλαιο I του τίτλου VI του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 τα σχετικά κριτήρια και τις ελάχιστες δραστηριότητες που καθορίζονται σύμφωνα με τα σημεία (γ) (II) και (γ) (iii) του άρθρου 4 παρ. 1, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013, τις σχετικές ελάχιστες απαιτήσεις για χρήση λιπασμάτων και φυτοπροστατευτικών προϊόντων, καθώς και άλλες σχετικές υποχρεωτικές απαιτήσεις που επιβάλλονται από την εθνική νομοθεσία.

Το άρθρο 29

1. Η στήριξη στο πλαίσιο αυτού του μέτρου παρέχεται ανά εκτάριο γεωργικής έκτασης, στους γεωργούς ή σε ομάδες γεωργών που αναλαμβάνουν, σε εθελοντική βάση, τη στροφή σε πρακτικές και μεθόδους βιολογικής γεωργίας ή τη διατήρησή τους, όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 834/2007 και οι οποίοι ανταποκρίνονται στον ορισμό των ενεργών αγροτών στο άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013

2. Οι ενισχύσεις χορηγούνται μόνο για τις δεσμεύσεις εκείνες που υπερβαίνουν τα σχετικά υποχρεωτικά πρότυπα που καθορίζονται σύμφωνα με το κεφάλαιο I του τίτλου VI του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 τα σχετικά κριτήρια και τις ελάχιστες δραστηριότητες που καθορίζονται σύμφωνα με τα σημεία (γ) (ii) και (γ) (iii) του άρθρου 4 παρ. 1, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. .../2013, τις σχετικές ελάχιστες απαιτήσεις για χρήση λιπασμάτων και φυτοπροστατευτικών προϊόντων, καθώς και άλλες σχετικές υποχρεωτικές απαιτήσεις που επιβάλλονται από την εθνική νομοθεσία. Όλες αυτές οι απαιτήσεις προσδιορίζονται στο πρόγραμμα.

3. Οι δεσμεύσεις στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου αναλαμβάνονται για περίοδο πέντε έως επτά ετών. Όταν χορηγείται στήριξη για τη μετατροπή στη βιολογική γεωργία, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν μικρότερη αρχική περίοδο που αντιστοιχεί στην περίοδο μετατροπής. Όταν παρέχεται στήριξη για τη διατήρηση της βιολογικής γεωργίας, τα κράτη μέλη μπορούν να παρέχουν στα οικεία προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης ετήσια παράταση, μετά τη λήξη της αρχικής περιόδου. Για τις νέες δεσμεύσεις που αφορούν τη διατήρηση και αναλαμβάνονται αμέσως μετά την εκπλήρωση της δέσμευσης κατά την αρχική περίοδο, τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίσουν μικρότερο χρονικό διάστημα στα οικεία προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης.

4. Οι ενισχύσεις χορηγούνται ετησίως για να αποζημιώνουν τους δικαιούχους για το σύνολο ή μέρος των πρόσθετων δαπανών και του διαφυγόντος εισοδήματος ως αποτέλεσμα των δεσμεύσεων που ανελήφθησαν. Εφόσον είναι αναγκαίο μπορούν επίσης να καλύπτουν το κόστος συναλλαγής αξίας έως και 20 % της ενίσχυσης που καταβάλλεται για τις δεσμεύσεις. Όταν οι δεσμεύσεις αναλαμβάνονται από ομάδες αγροτών, το ανώτατο ποσοστό είναι 30 %.

Κατά τον υπολογισμό των ενισχύσεων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, τα κράτη μέλη αφαιρούν το ποσό που είναι απαραίτητο για να αποτραπεί η διπλή χρηματοδότηση των πρακτικών που αναφέρονται στο άρθρο 43 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 5. Η στήριξη περιορίζεται στα ανώτατα ποσά που καθορίζονται στο παράρτημα II.

6. Προκειμένου να διασφαλισθεί ότι αποκλείεται η διπλή χρηματοδότηση, όπως ορίζεται στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 4, εξουσιοδοτείται η Επιτροπή να εκδίδει κατ'

εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 83, για τον καθορισμό των μεθόδων υπολογισμού που θα χρησιμοποιηθούν.

2.0 Μεθοδολογία εκπόνησης της μελέτης

Η στήριξη στο πλαίσιο του Μέτρου αυτού παρέχεται για τη μετατροπή ή / και τη διατήρηση των πρακτικών της βιολογικής γεωργίας με σκοπό την ενθάρρυνση των αγροτών να συμμετάσχουν σε τέτοια συστήματα, απαντώντας έτσι στη ζήτηση της κοινωνίας για τη χρήση φιλικών προς το περιβάλλον γεωργικών πρακτικών.

Το Μέτρο στοχεύει στην ενθάρρυνση των αγροτών να υιοθετήσουν τις μεθόδους βιολογικής καλλιέργειας, όπως ορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 834/2007, καθώς και να διατηρήσουν αυτές τις μεθόδους, μετά την αρχική περίοδο της μετατροπής.

Και στις δύο περιπτώσεις, η στήριξη παρέχεται για την εφαρμογή ευνοϊκών για το περιβάλλον μεθόδων παραγωγής που είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με τη βιολογική γεωργία. Η Βιολογική παραγωγή αποτελεί μία ολιστική προσέγγιση αειφόρου αγροτικής παραγωγής ικανοποιώντας την αυξανόμενη ζήτηση της κοινωνίας για τη χρήση γεωργικών πρακτικών φιλικών προς το περιβάλλον και την παραγωγή προϊόντων υψηλής ποιότητας. Η μέθοδος βιολογικής παραγωγής συμβάλλει στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων κυρίως λόγω των μειωμένων ενεργειακών απαιτήσεων του συστήματος (λιπάσματα - φυτοπροστατευτικά) και ειδικότερα:

- στην προστασία του εδάφους και της βιοποικιλότητας μέσω αύξησης της οργανικής ουσίας και μείωσης των ρύπων
- στην προστασία των νερών μέσω μείωσης ρύπων
- στη βελτίωση του ισοζυγίου των αερίων θερμοκηπίου μέσω αύξησης της οργανικής ουσίας των εδαφών και της μείωσης των εκπομπών N2O και CH4
- στην προώθηση της διατήρησης και δέσμευση του άνθρακα στη γεωργία
- στο μετριασμό και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή
- στην πρόληψη της διάβρωσης του εδάφους και στη βελτίωση της διαχείρισης του εδάφους

Οι παρεχόμενες ενισχύσεις αφορούν:

- **Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής**
- Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στη γεωργία
- Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στην κτηνοτροφία. Τομείς παρέμβασης για τη βιολογική κτηνοτροφία:

- Εκτατική και ημισταυλισμένη βοοτροφία (αγελαδοτροφία–βουβαλοτροφία)
- Εκτατική και ημισταυλισμένη προβατοτροφία και αιγοτοτροφία.

Ενισχύσεις για τη διατήρηση βιολογικών πρακτικών και μεθόδων παραγωγής

- Ενισχύσεις για τη διατήρηση βιολογικών πρακτικών και μεθόδων παραγωγής στη γεωργία
- Ενισχύσεις για τη διατήρηση βιολογικών πρακτικών και μεθόδων παραγωγής στην κτηνοτροφία
- Εκτατική και ημισταυλισμένη βοοτροφία (αγελαδοτροφία–βουβαλοτροφία)
- Εκτατική και ημισταυλισμένη προβατοτροφία και αιγοτοτροφία.

Μεθοδολογικά, προκειμένου να υπολογιστεί το ύψος της ενίσχυσης που θα καταβάλλεται στους δικαιούχους γεωργούς εκτιμήθηκε η απώλεια εισοδήματος που προκύπτει ως η διαφορά των ακαθάριστων κερδών μεταξύ συμβατικών και βιολογικών καλλιεργειών ανά εκτάριο. Οι διαφορές αυτές αποτελούν τα ζητούμενα ύψη ενίσχυσης.

Επίσης η βιολογική γεωργία δεν απαιτεί την εφαρμογή λοιπών μέτρων για το Greening οπότε δεν υπάρχει περίπτωση για διπλή χρηματοδότηση.

Η προσέγγιση με βάση τα δεδομένα του ΔΙΓΕΛΠ δεν απέδωσε αξιόπιστα αποτελέσματα επειδή σε πολλές καλλιέργειες ο αριθμός των εκμεταλλεύσεων με βιολογική παραγωγή στο δείγμα είναι πολύ μικρός. Πραγματοποιήθηκαν οι σχετικές δοκιμές και προέκυψαν μη αξιόπιστα στοιχεία. Χρησιμοποιήθηκαν όμως στοιχεία για την εκτίμηση στη συμβατική παραγωγή ως μέτρο σύγκρισης για την απώλεια εισοδήματος. Σε κάθε περίπτωση χρησιμοποιήθηκαν ως μέτρο σύγκρισης προκειμένου να ελεγχθεί η αξιοπιστία των υπολογισμών και των εκτιμήσεων.

3.0 Εκτίμηση ύψους ενίσχυσης

Οι ενισχύσεις χορηγούνται ετησίως για να αποζημιώνουν τους δικαιούχους για το σύνολο ή μέρος των πρόσθετων δαπανών, του διαφυγόντος εισοδήματος και του κόστους συναλλαγής, έως 20%, ως αποτέλεσμα των δεσμεύσεων που ελήφθησαν. Όταν οι δεσμεύσεις αναλαμβάνονται από ομάδες αγροτών, το ανώτατο ποσοστό είναι 30 %.

Δεν υπάρχουν γεωργικές πρακτικές της Βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας που να μπορούν να χαρακτηριστούν ως παρόμοιες με τις πρακτικές του πρασινίσματος και επομένως δεν υφίσταται κίνδυνος διπλής χρηματοδότησης.

Για την πραγματοποίηση των υπολογισμών, όσον αφορά στις συμβατικές καλλιέργειες, έγινε αναγωγή των στοιχείων της αντίστοιχης μελέτης που εκπονήθηκε για την προγραμματική περίοδο 2007-2013 και για τις βιολογικές χρησιμοποιήθηκαν βιβλιογραφικά στοιχεία καθώς επίσης και στοιχεία από ιδιωτικούς φορείς και φορείς Πιστοποίησης (στους υπολογισμούς δεν περιλαμβάνονται ενισχύσεις).
Όσον αφορά στη μέση έκταση ανά καλλιέργεια, ελήφθησαν οι παρακάτω υποθέσεις:
1. Από τα εθνικά στατιστικά δεν υπάρχουν σημαντικές διαφορές στη μέση έκταση ανά είδος καλλιέργειας και για το λόγο αυτό χρησιμοποιούνται τα μεγέθη της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου.
2. Στα βιολογικά υπάρχει πλήρης καταγραφή του κόστους καλλιεργειών (μέσω των ετήσιων επιθεωρήσεων όλων των παραγωγών). Όλοι οι παραγωγοί καταγράφουν όλες τις εισροές και καλλιεργητικές εργασίες αλλά και τις αποδόσεις κατά την ετήσια επιθεώρηση. Πάρθηκαν στοιχεία από τέτοιες επιθεωρήσεις ανά κατηγορία καλλιεργειών με τη μέθοδο της στρωματοποιημένης δειγματοληψίας (ανά περιφέρεια ανά έτος κτλ) και προέκυψαν τα κόστη στη βιολογική γεωργία. (Μέλη στην ομάδα έργου όπως η κα Ι. Κακαμπούκη κ.α. είναι επιθεωρητές στη βιολογική γεωργία πλέον των 10 ετών).
Έγινε επίσης επικοινωνία με φορείς πιστοποίησης και επικοινωνία με φορείς όπως η ΑΣΚΑΦΕΦΑ (1ος συνεταιρισμός για αρωματικά) κ.λ.π.

Για το προσδιορισμό των τιμών εμπορίας των προϊόντων έγινε τηλεφωνική επικοινωνία με γεωπόνους μελετητές και γεωπόνους πολλών ΕΑΣ.

Η προσέγγιση με βάση τα δεδομένα του ΔΙΓΕΛΠ για το έτος 2012 δεν αποδίδει αξιόπιστα αποτελέσματα επειδή σε πολλές καλλιέργειες ο αριθμός των εκμεταλλεύσεων με βιολογική

παραγωγή στο δείγμα είναι πολύ μικρός. Πραγματοποιήθηκαν οι σχετικές δοκιμές και προέκυψαν μη αξιόπιστα στοιχεία.

Τα αποτελέσματα των υπολογισμών που προέκυψαν παρουσιάζονται στους πίνακες 3.1 και 3.2 που ακολουθούν.

I. Φυτική παραγωγή

Στο Παράρτημα 1 παρουσιάζονται οι αναλυτικοί πίνακες των υπολογισμών και στο Παράρτημα 2 η βιβλιογραφία.

Επιτραπέζια ελιά	Συμβατική	Ένταξη	Διατήρηση
Μέση έκταση (εκτάρια) (Α)	**7,1**	**7,1**	**7,1**
Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής (Β)	23.950	21.500	23.500
Μεταβλητές Δαπάνες			
Κοστος αναλύσεων		50	50
Κοστος συναλλαγής			250
Δαπάνες βελτιωτικών εδάφους	466,2	470	410
Δαπάνες φυτοπροστασίας	475,1	650	520
Αμοιβή ξένου προσωπικού	1652	1.850	1.850
Αξία μη αμειβόμενου προσωπικού	8.930,50	8.910	8.910
Δακοπαγίδες (320€/εκτάριο)		2.320	2.320
Σύνολο μεταβλητών δαπανών (Γ)	11.523,80	14.250	14.310
Διαφορά (Β)-(Γ) = (Δ)	**12.426,20**	**7.250,00**	**9.190,00**
Ενίσχυση		**729,0422535**	**455,8028169**

Ελιές ελαιοποιήσιμες	Συμβατική	Ένταξη	Διατήρηση
Μέση έκταση (εκτάρια) (Α)	5,55	5,55	5,55
Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής (Β)	13.681	14.100	14.700
Μεταβλητές Δαπάνες			
Κοστος αναλύσεων		50	50
Κοστος συναλλαγής			250
Δαπάνες βελτιωτικών εδάφους	506,9	680	620
Δαπάνες φυτοπροστασίας	248,1	910	910
Αμοιβή ξένου προσωπικού	1.470,10	1.780	1.780
Αξία μη αμειβόμενου προσωπικού	6.906,40	7.840	7.840
Δακοπαγίδες (320€/εκτάριο)		1.776	1.776

Σύνολο μεταβλητών δαπανών (Γ)	9.131,50	13.036,00	13.226,00
Διαφορά (Β)-(Γ) = (Δ)	4.549,50	1.064,00	1.474,00
Ενίσχυση		**628**	**554**

ΕΛΑΙΟΚΟΜΙΑ Μ.Ο. (ελαιοπ & βρωσιμη) euro/ha	**679**	**505**

Σταφίδα	**Συμβατική**	**Ένταξη**	**Διατήρηση**
Μέση έκταση (εκτάρια) **(Α)**	**3**	**3**	**3**
Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής (Β)	4.000,80	3.410	3.550
Μεταβλητές Δαπάνες			
Κοστος αναλύσεων		50	50
Κοστος συναλλαγής			310
Δαπάνες βελτιωτικών εδάφους	1105	1.110	800
Δαπάνες φυτοπροστασίας	1.200,20	1.510	1.400
Αμοιβή ξένου προσωπικού	1.028,80	1.480	1.480
Αξία μη αμειβόμενου προσωπικού	5.139,60	5.890	5.890
Σύνολο μεταβλητών δαπανών (Γ)	8473,6	10040	9930
Διαφορά (Β)-(Γ) = (Δ)	**-4.472,80**	**-6.630,00**	**-6.380,00**
Ενίσχυση		**719**	**636**

Μηλοειδή (Μήλα & Αχλάδια & Κυδώνια	Συμβατική	Ένταξη	Διατήρηση
Μέση έκταση (εκτάρια) (Α)	4	4	4
Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής (Β)	26.828	23.700	24.100
Μεταβλητές Δαπάνες			
Κοστος αναλύσεων		50	50
Κοστος συναλλαγής			350
Δαπάνες βελτιωτικών εδάφους	895,9	510	410
Δαπάνες φυτοπροστασίας	5.516,30	4.500	4.200
Αμοιβή ξένου προσωπικού	2.747,70	3.450	3.450
Αξία μη αμειβόμενου προσωπικού	5361	5.460	5.460
Σύνολο μεταβλητών δαπανών (Γ)	14.520,90	13.970,00	13.920,00
Διαφορά (Β)-(Γ) = (Δ)	12.307,10	9.730,00	10.180,00
Ενίσχυση		**644**	**532**

Πυρηνόκαρπα	**Συμβατική**	**Ένταξη**	**Διατήρηση**
Μέση έκταση (εκτάρια) **(Α)**	**2,86**	**2,86**	**2,86**
Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής (Β)	23750	21450	22480
Μεταβλητές Δαπάνες			
Κοστος αναλύσεων		50	50
Κοστος συναλλαγής			240
Δαπάνες βελτιωτικών εδάφους	1.216,40	565	450
Δαπάνες φυτοπροστασίας	1774	2.510	2.510
Αμοιβή ξένου προσωπικού	1.276,20	1.340	1.340
Αξία μη αμειβόμενου προσωπικού	5.441,70	6.540	6.540
Σύνολο μεταβλητών δαπανών (Γ)	9.708,30	11.005,00	11.130,00
Διαφορά (Β)-(Γ) = (Δ)	14.042	10.445	11.350
Ενίσχυση		**1.258**	**941**

Ακρόδρυα	**Συμβατική**	**Ένταξη**	**Διατήρηση**
Μέση έκταση (εκτάρια) **(Α)**	**3,65**	**3,65**	**3,65**
Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής (Β)	26.405	27.860	30.500
Μεταβλητές Δαπάνες			
Κοστος αναλύσεων		50	50
Κοστος συναλλαγής			240
Δαπάνες βελτιωτικών εδάφους	1.657,50	830	650
Δαπάνες φυτοπροστασίας	4.852,40	3.320	3.320
Αμοιβή ξένου προσωπικού	7.247,20	8.560	8.560
Αξία μη αμειβόμενου προσωπικού	14.168	14.320	14.320
Σύνολο μεταβλητών δαπανών (Γ)	27.925,10	27.030,00	26.850,00
Διαφορά (Β)-(Γ) = (Δ)	**-1.520**	**830**	**3.650**
Ενίσχυση		**-644**	**-1.416**

Επιτραπέζια σταφύλια	**Συμβατική**	**Ένταξη**	**Διατήρηση**
Μέση έκταση (εκτάρια) **(Α)**		**2,34**	**2,34**
Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής (Β)	21.949	20.710	21.500
Μεταβλητές Δαπάνες			
Κοστος αναλύσεων		50	50
Κοστος συναλλαγής			270
Δαπάνες βελτιωτικών εδάφους	888,2	450	350
Δαπάνες φυτοπροστασίας	21.98,9	1.120	1.120

Αμοιβή ξένου προσωπικού	774,5	340	340
Αξια μη αμειβόμενου προσωπικού	5.057,10	7.510	7.510
Σύνολο μεταβλητών δαπανών (Γ)	6.719,80	9.470,00	9.640,00
Διαφορά (Β)-(Γ) = (Δ)	**15.229,20**	**11.240,00**	**11.860,00**
Ενίσχυση		**1.705**	**1.440**

Εσπεριδοειδή	**Συμβατική**	**Ένταξη**	**Διατήρηση**
Μέση έκταση (εκτάρια) **(Α)**	**3,75**	**3,75**	**3,75**
Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής (Β)	18.175	17.800	17.900
Μεταβλητές Δαπάνες			
Κοστος αναλύσεων		50	50
Κοστος συναλλαγής			220
Δαπάνες βελτιωτικών εδάφους	685,9	910	800
Δαπάνες φυτοπροστασίας	811,6	950	900
Αμοιβή ξένου προσωπικού	1.028,80	1.105	1.105
Αξία μη αμειβόμενου προσωπικού	5.139,60	5.570	5.570
Σύνολο μεταβλητών δαπανών (Γ)	7.665,90	8.585,00	8.645,00
Διαφορά (Β)-(Γ) = (Δ)	**10.509,10**	**9.215,00**	**9.255,00**
Ενίσχυση		**345,0933333**	**334,4266667**

Σταφύλια οινοποιήσιμα	**Συμβατική**	**Ένταξη**	**Διατήρηση**
Μέση έκταση (εκτάρια) **(Α)**	2,5	**2,5**	**2,5**
Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής (Β)	20.438,80	19.100	19.450
Μεταβλητές Δαπάνες			
Κοστος αναλύσεων		50	50
Κοστος συναλλαγής			270
Δαπάνες βελτιωτικών εδάφους	520,1	550	550
Δαπάνες φυτοπροστασίας	856,2	700	580
Αμοιβή ξένου προσωπικού	427,5	427,5	427,5
Αξία μη αμειβόμενου προσωπικού	2.309,30	3.210	3.210
Σύνολο μεταβλητών δαπανών (Γ)	4.113,10	4.887,50	4.767,50
Διαφορά (Β)-(Γ) = (Δ)	**16.325,70**	**14.212,50**	**14.682,50**
Ενίσχυση (€/ha)		**845,28**	**657,28**

Αραβόσιτος βρώσιμος	**Συμβατική**	**Ένταξη**	**Διατήρηση**
Μέση έκταση (εκτάρια) (Α)		5,24	5,24

Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής (Β)	7.800	5.200	5.700
Μεταβλητές Δαπάνες			
Κοστος αναλύσεων		50	50
Κοστος συναλλαγής			220
Δαπάνες βελτιωτικών εδάφους	1.310,00	1.520	1.540
Δαπάνες φυτοπροστασίας	497,9	650	650
Αμοιβή ξένου προσωπικού	40,6	140	140
Αξία μη αμειβόμενου προσωπικού	4.500,00	4.500	4.500
Σύνολο μεταβλητών δαπανών (Γ)	6.348,50	6.860,00	7.100,00
Διαφορά (Β)-(Γ) = (Δ)	1.452	-1.660	-1.400
Ενίσχυση (€/ha)		**593,8**	**544,2**

Αραβόσιτος κτηνοτροφικός	**Συμβατική**	**Ένταξη**	**Διατήρηση**
Μέση έκταση (εκτάρια) (Α)		5,24	5,24
Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής (Β)	11.864	8.750	9.150
Μεταβλητές Δαπάνες			
Κοστος αναλύσεων		50	50
Κοστος συναλλαγής			180
Δαπάνες βελτιωτικών εδάφους	1.532,50	1.500	1.450
Δαπάνες φυτοπροστασίας	497,9	650	600
Αμοιβή ξένου προσωπικού	40,6	110	110
Αξία μη αμειβόμενου προσωπικού	4.107,20	4.450	4.450
Σύνολο μεταβλητών δαπανών (Γ)	6.178,20	6.760,00	6.840,00
Διαφορά (Β)-(Γ) = (Δ)	5.686	1.990	2.310
Ενίσχυση (€/ha)		**705,3**	**644,2**

Μηδική, Τριφύλλι	**Συμβατική**	**Ένταξη**	**Διατήρηση**
Μέση έκταση (εκτάρια) **(Α)**	**13,46**	**13,46**	**13,46**
Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής (Β)	**36.762**	**30.850**	**31.640**
Μεταβλητές Δαπάνες			
Κοστος αναλύσεων		50	50
Κοστος συναλλαγής			240
Δαπάνες βελτιωτικών εδάφους	2577	4.550	4.120
Δαπάνες φυτοπροστασίας	1.034,30	1.710	1.710
Αμοιβή ξένου προσωπικού	1343,1	1.410	1.410
Αξία μη αμειβόμενου προσωπικού	3.388,90	3.420	3.420

Σύνολο μεταβλητών δαπανών (Γ)	**8.343**	**11.140**	**10.950**
Διαφορά (Β)-(Γ) = (Δ)	**28.419**	**19.710**	**20.690**
Ενίσχυση (€/ha)		**647,01**	**574,20**

Χειμερινά σιτηρά	**Συμβατική**	**Ένταξη**	**Διατήρηση**
Μέση έκταση (εκτάρια) (Α)	18	18	18
Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής (Β)	7.675,50	5.860	6.120
Μεταβλητές Δαπάνες			
Κοστος αναλύσεων		50	50
Κοστος συναλλαγής			340
Δαπάνες βελτιωτικών εδάφους	2.171,60	2.650	2.350
Δαπάνες φυτοπροστασίας	882,3	420	420
Αμοιβή ξένου προσωπικού	0	0	0
Αξία μη αμειβόμενου προσωπικού	3.067,70	3.560	3.560
Σύνολο μεταβλητών δαπανών (Γ)	6.121,60	6.680,00	6.720,00
Διαφορά (Β)-(Γ) = (Δ)	1.553,90	-820,00	-600,00
Ενίσχυση (€/ha)		**131,883**	**119,661**

Βαμβάκι	Συμβατική	Ένταξη	Διατήρηση
Μέση έκταση (εκτάρια) (Α)	9,18	9,18	9,18
Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής (Β)	7.473,60	4.920	5.015
Μεταβλητές Δαπάνες			
Κοστος αναλύσεων		50	50
Κοστος συναλλαγής			320
Δαπάνες βελτιωτικών εδάφους	1.903,10	940	840
Δαπάνες φυτοπροστασίας	1.430	1.850	1.850
Αμοιβή ξένου προσωπικού	787,8	1.250	1.250
Αξία μη αμειβόμενου προσωπικού	4.357,50	6.450	6.450
Σύνολο μεταβλητών δαπανών (Γ)	8.478,40	10.540,00	10.760,00
Διαφορά (Β)-(Γ) = (Δ)	-1.004,80	-5.620,00	-5.745,00
Ενίσχυση (€/ha)		**502,745**	**516,362**

Λαχανικά θερμοκηπίου	**Συμβατική**	**Ένταξη**	**Διατήρηση**
Μέση έκταση (εκτάρια) **(Α)**	0,64	0,64	0,64
Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής (Β)	65.123	73.200	74.500
Μεταβλητές Δαπάνες			

Κοστος αναλύσεων		50	50
Κοστος συναλλαγής			150
Δαπάνες βελτιωτικών εδάφους	5.909	7.550	7.400
Δαπάνες φυτοπροστασίας	2.601,70	3.640	3.500
Αμοιβή ξένου προσωπικού	8.620,50	8.750	8.750
Αξία μη αμειβόμενου προσωπικού	8.884,10	9.650	9.650
Σύνολο μεταβλητών δαπανών (Γ)	26.015,30	29.640,00	29.500,00
Διαφορά (Β)-(Γ) = (Δ)	39.107,70	43.560,00	45.000,00
Ενίσχυση (€/ha)		**-6956,71875**	**-9206,71875**

Λαχανικά υπαίθρου	Συμβατική	Ένταξη	Διατήρηση
Μέση έκταση (εκτάρια) (Α)	3,86	3,86	3,86
Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής (Β)	44.180	57.810	58800
Μεταβλητές Δαπάνες			
Κοστος αναλύσεων		50	50
Κοστος συναλλαγής			180
Δαπάνες βελτιωτικών εδάφους	789,3	1.150	950
Δαπάνες φυτοπροστασίας	3.695,60	4.110	4.050
Αμοιβή ξένου προσωπικού	2.126,20	2.230	2.230
Αξία μη αμειβόμενου προσωπικού	5.654,60	6.440	6.440
Σύνολο μεταβλητών δαπανών (Γ)	12.265,70	13.980,00	13.900,00
Διαφορά (Β)-(Γ) = (Δ)	31.914,30	43.830,00	44.900,00
Ενίσχυση (€/ha)		**-3086,968912**	**-3364,170984**

PYZI			
Μέση έκταση (εκτάρια) **(Α)**	**2,7**	**2,7**	**2,7**
	Συμβατική παραγωγή	**Ένταξη**	**Διατήρηση**
Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής (Β)	**3.024,00**	**2.780,00**	**2.820,00**
Μεταβλητές Δαπάνες			
Κοστος αναλύσεων		50	50
Κοστος συναλλαγής			230
Δαπάνες βελτιωτικών εδάφους	850	1.050,00	1.050,00
Δαπάνες φυτοπροστασίας	410	710	710
Αμοιβή ξένου προσωπικού	100	320	320
Αξία μη αμειβόμενου προσωπικού	350	350	350
Σύνολο μεταβλητών δαπανών (Γ)	**1.710,00**	**2.480,00**	**2.710,00**

Διαφορά (Β)-(Γ) = (Δ)	**1.314,00**	**300,00**	**110,00**
Ενίσχυση (€/ha)		**375,56**	**445,93**

Λοιπές αροτραίες (ΛΙΝΑΡΙ, Ελαιοκραμβη, Ηλίανθος, Κινόα, Καμελία, Χία)	**Συμβατική**	**ενταξη**	**Διατήρηση**
Μέση έκταση (εκτάρια) (Α)	**2,1**	**2,1**	**2,1**
Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής (Β)	**4.620**	**3.820**	**4.200**
Κοστος αναλύσεων		50	50
Κοστος συναλλαγής			225
Δαπάνες βελτιωτικών εδάφους	520	710	710
Δαπάνες φυτοπροστασίας	550	720	650
Αμοιβή ξένου προσωπικού	450	550	500
Αξία μη αμειβόμενου προσωπικού	580	580	580
Σύνολο μεταβλητών δαπανών (Γ)	**2.100**	**2.610**	**2.715**
Διαφορά (Β)-(Γ) = (Δ)	**2.520**	**1.210**	**1.485**
Ενίσχυση (€/ha)		**623,810**	**492,857**

ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ ΦΥΤΑ	**Συμβατική**	**Νέες Βιολ. Καλλιέργειες**	**Διατήρηση**
Μέση έκταση (εκτάρια) (Α)	**1**	**1**	**1**
Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής (Β)	**18.450**	**16.850**	**17.400**
Κοστος αναλύσεων		50	50
Κοστος συναλλαγής			175
Δαπάνες βελτιωτικών εδάφους	280	350	300
Δαπάνες φυτοπροστασίας	350	380	350
Αμοιβή ξένου προσωπικού	850	850	850
Αξία μη αμειβόμενου προσωπικού	15.400	15.400	15.400
Σύνολο μεταβλητών δαπανών (Γ)	**16.880**	**17.030**	**17.125**
Διαφορά (Β)-(Γ) = (Δ)	**1.570**	**-180**	**275**
Ενίσχυση (€/ha)		**1750,000**	**1295,000**

ΟΣΠΡΙΑ			
Μέση έκταση (εκτάρια) **(Α)**	**1,7**	1,7	
	Συμβατική παραγωγή	**Ένταξη**	Διατήρηση

Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής (Β)	**1.290,00**	**780,00**	**915,00**
Μεταβλητές Δαπάνες			
Κοστος αναλύσεων		50	50
Κοστος συναλλαγής			150
Δαπάνες βελτιωτικών εδάφους	520	650	650
Δαπάνες φυτοπροστασίας	250	320	320
Αμοιβή ξένου προσωπικού	60	120	120
Αξία μη αμειβόμενου προσωπικού	250	250	250
Σύνολο μεταβλητών δαπανών (Γ)	**1.080,00**	**1.390,00**	**1.540,00**
Διαφορά (Β)-(Γ) = (Δ)	**210,00**	**-610,00**	**-625,00**
Ενίσχυση (€/ha)		**482,3529412**	**491,1764706**

Κτηνοτροφικά ψυχανθή (βίκος, Μπιζέλι κτλ)			
Μέση έκταση (εκτάρια) (Α)	1,7	1,7	
	Συμβατική παραγωγή	Ένταξη	Διατήρηση
Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής (Β)	1015	670	740
Μεταβλητές Δαπάνες			
Κοστος αναλύσεων		50	50
Κοστος συναλλαγής			150
Δαπάνες βελτιωτικών εδάφους	440	620	620
Δαπάνες φυτοπροστασίας	240	350	350
Αμοιβή ξένου προσωπικού	50	100	100
Αξία μη αμειβόμενου προσωπικού	240	260	260
Σύνολο μεταβλητών δαπανών (Γ)	970	1380	1530
Διαφορά (Β)-(Γ) = (Δ),	45	-710	-790
Ενίσχυση (€/ha)		**444,1**	**491,2**

I. Ζωική παραγωγή

I1.Υφιστάμενη κατάσταση

Σύμφωνα με την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), αποτελέσματα των Ειδικών Ερευνών Ζωικού Κεφαλαίου για το χρονικό διάστημα 2011-2013, παρατηρούνται οι ακόλουθες μεταβολές ως προς τον αριθμό των ζώων, καθώς και των εκμεταλλεύσεων είναι:

I1α. Αριθμός ζώων

Αύξηση στον αριθμό βοοειδών κατά 0,6% το 2012 σε σχέση με το 2011 και μείωση κατά 4.6% το 2013 σε σχέση με το 2012. Συγκεκριμένα, ο αριθμός των βοοειδών ήταν 680.749 το 2011, 684.824 το 2012 και 653.432 το 2013.

Μείωση στον αριθμό προβάτων κατά 2,0% το 2012 σε σχέση με το 2011 και κατά 2,4% το 2013 σε σχέση με το 2012. Συγκεκριμένα, ο αριθμός προβάτων ήταν 9.780.986 το 2011, 9.586.719 το 2012 και 9.356.144 το 2013.

Μείωση στον αριθμό αιγών κατά 1,3% το 2012 σε σχέση με το 2011 και αύξηση κατά 3,5% το 2013 σε σχέση με το 2012. Συγκεκριμένα, ο αριθμός αιγών ήταν 4.295.864 το 2011, 4.238.515 το 2012 και 4.387.499 το 2013.

I1β. Αριθμός εκμεταλλεύσεων

Αύξηση των εκμεταλλεύσεων με βοοειδή κατά 0,4% το 2012 σε σχέση με το 2011 και μείωση κατά 2,5% το 2013 σε σχέση με το 2012. Συγκεκριμένα, οι εκμεταλλεύσεις με βοοειδή ήταν 17.170 το 2011, 17.241 το 2012 και 16.802 το 2013.

Μείωση των εκμεταλλεύσεων με πρόβατα κατά 0,1% το 2012 σε σχέση με το 2011 και αύξηση κατά 0,4% το 2013 σε σχέση με το 2012. Συγκεκριμένα, οι εκμεταλλεύσεις με πρόβατα ήταν 91.030 το 2011, 90.911 το 2012 και 91.273 το 2013.

Μείωση των εκμεταλλεύσεων με αίγες κατά 3,5% το 2012 σε σχέση με το 2011 και αύξηση κατά 0,1% το 2013 σε σχέση με το 2012. Συγκεκριμένα, οι εκμεταλλεύσεις με αίγες ήταν 73.938 το 2011, 71.373 το 2012 και 71.413 το 2013.

I1γ. Αριθμός ζώων ανά εκμετάλλευση

Αύξηση στον αριθμό των βοοειδών ανά εκμετάλλευση κατά 0,2% το 2012 σε σχέση με το 2011 και μείωση κατά 2,1% το 2013 σε σχέση με το 2012. Συγκεκριμένα, ο αριθμός των βοοειδών ανά εκμετάλλευση ήταν 39,6 το 2011, 39,7 το 2012 και 38,9 το 2013.

Μείωση στον αριθμό των προβάτων ανά εκμετάλλευση κατά 1,9% το 2012 σε σχέση με το 2011 και κατά 2,8% το 2013 σε σχέση με το 2012. Συγκεκριμένα, ο αριθμός των προβάτων ανά εκμετάλλευση ήταν 107,4 το 2011, 105,5 το 2012 και 102,5 το 2013.

Αύξηση στον αριθμό των αιγών ανά εκμετάλλευση κατά 2,2% το 2012 σε σχέση με το 2011 και κατά 3,5% το 2013 σε σχέση με το 2012. Συγκεκριμένα, ο αριθμός των αιγών ανά εκμετάλλευση ήταν 58,1 το 2011, 59,4 το 2012 και 61,4 το 2013.

Πίνακας 3.2γ Εκμεταλλεύσεις και αριθμός ζώων 2011-2013

				Μεταβολή (%)	
	2011	2012	2013	2012/2011	2013/2012
Αριθμός ζώων					
Βοοειδή	680.749	684.824	653.432	0,6	-4,6
Χοίροι	1.119.742	1.099.342	1.031.441	-1,8	-6,2
Πρόβατα	9.780.986	9.586.719	9.356.144	-2,0	-2,4
Αίγες	4.295.864	4.238.515	4.387.499	-1,3	3,5
Εκμεταλλεύσεις					
Βοοειδή	17.170	17.241	16.802	0,4	-2,5
Χοίροι	20.750	19.724	19.556	-4,9	-0,9
Πρόβατα	91.030	90.911	91.273	-0,1	0,4
Αίγες	73.938	71.373	71.413	-3,5	0,1
Αριθμός ζώων / Εκμετάλλευση					
Βοοειδή	39,6	39,7	38,9	0,2	-2.1
Χοίροι	54,0	55,7	52,7	3,3	-5,4
Πρόβατα	107,4	105,5	102,5	-1,9	-2,8
Αίγες	58,1	59,4	61,4	2,2	3,5

I2 Υφιστάμενη Κατάσταση στη Βιολογική Ζωική Παραγωγή &Μελισσοκομία

Στην βιολογική εκτροφή ο αριθμός στα βοοειδή ανέρχεται στα 71.034 στα πρόβατα στα 610.489 και στις αίγες στα 356002 κεφάλια.

Σε σχέση λοιπόν με τη συμβατική τα βοοειδή έχουν ποσοστό 10,87% τα πρόβατα 6,53% και στις αίγες 8,11%.

Πίνακας 3.2δ Σύνολο ενταγμένων ζώων για την Ελλάδα το έτος 2013

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ 2013		
Κωδικός	**Είδος Ζώου**	**Σύνολο (αριθμός σε κεφάλια)**
L_1	**Βοοειδή (σύνολο)**	71.034
L_11	Βοοειδή που προορίζονται για σφαγή	22.774
L_12	Αγελάδες γαλακτοπαραγωγής	3.492
L_13	Άλλα βοοειδή	44.768
L_2	**Χοίροι (σύνολο)**	4.797
L_21	Χοίροι πάχυνσης	1.770
L_22	Θηλυκοί χοίροι αναπαραγωγής	1.460
L_23	Άλλοι χοίροι	1.567
L_3	**Πρόβατα (σύνολο)**	610.489
L_4	**Αιγοειδή (σύνολο)**	356.002

Τα ποσοστά αυτά είναι αρκετά μεγάλα σε σχέση με το σύνολο της φυτικής παραγωγής ενώ αντίθετα το μερίδιο της αγοράς είναι πάρα πολύ μικρό.

Ενισχύσεις

Κατά την έρευνα δεν προέκυψαν διαφορές κόστους μεταξύ των ήδη ενταγμένων εκτροφέων σε σχέση με αυτούς που είναι σε καθεστώς ένταξης.

ΠΡΟΒΑΤΑ

Μέσο μεγεθος κοπαδιού (ζώα αναπαραγωγής/εκμετάλλευση)	102,5	
Μέσο μεγεθος κοπαδιού (ΜΜΖ/εκμετάλλευση) **(Α)**	15,375	
	Συμβατική εκτροφή	**Βιολογική εκτροφή**
Αξια γάλακτος	11.557,43	10.780,00
Αξια κρέατος	5.188,00	4.550,00
Σύνολο Ακαθ. Αξίας Παραγωγής (Β)	**16.745,43**	**15.330,00**
κόστος πιστοποίησης		410
Ιδιοπαραγόμενες ζωοτροφές		
Ζωοτροφές συμπυκνωμένες αγοραζόμενες	3.559,83	4.983,76
Ζωοτροφές χονδροειδείς αγοραζόμενες	2.175,31	2.895,32
Αμοιβή ανθρώπινης εργασίας	9.754,88	10.045,25

Κτηνιατρικές υπηρεσίες & σκευάσματα	510,22	112,55
Σύνολο μεταβλητών δαπανών **(Γ)**	**16.000,24**	**18.446,88**
Διαφορά (Β)-(Γ) = (Δ)	**745,19**	**-3.116,88**
Επιδότηση βιολογικών (€/ΜΜΖ) = (Δ)Συμβατικής εκτροφής- (Δ)Βιολογικής εκτροφής/ (Α)		**251,1915447**

ΑΙΓΕΣ		
Μέσο μεγεθος κοπαδιού (ζώα αναπαραγωγής/εκμετάλλευση)	61,4	
Μέσο μεγεθος κοπαδιού (ΜΜΖ/εκμετάλλευση) **(Α)**	9,21	
	Συμβατική εκτροφή	**Βιολογική εκτροφή**
Αξια γάλακτος	3.577,71	2.740,00
Αξια κρέατος	2.397,64	1.750,00
Σύνολο Ακαθ. Αξίας Παραγωγής (Β)	**5.975,34**	**4.490,00**
Κόστος πιστοποίησης		410
Ιδιοπαραγόμενες ζωοτροφές	0	0
Ζωοτροφές συμπυκνωμένες αγοραζόμενες	236,07	510
Ζωοτροφές χονδροειδείς αγοραζόμενες	75,13	105,18
Αμοιβή ανθρώπινης εργασίας	482,75	610
Κτηνιατρικές υπηρεσίες & σκευάσματα	150	60
Σύνολο μεταβλητών δαπανών **(Γ)**	**943,95**	**1.695,18**
Διαφορά (Β)-(Γ) = (Δ)	**5.031,39**	**2.794,82**
Επιδότηση βιολογικών (€/ΜΜΖ) = (Δ)Συμβατικής εκτροφής- (Δ)Βιολογικής εκτροφής/ (Α)		**242,8414767**

ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΑ	**Επιδότηση βιολογικών (€/Ha)**	**247,02**

*) Η αξία κρέατος είναι η ιδια στα αιγοπρόβατα γιατί σφαγιάζονται όταν έχουν αποκτήσει το επιθυμητό εμπορικό βάρος και γιατί πουλιούνται πάντα ως συμβατικά δεδομένου του γεγονότος ότι δεν υπάρχουν βιολογικά σφαγεία και τυποποιητήρεια κρέατος όπως απαιτείται από το Κανονισμό 834/2007.

ΒΟΟΕΙΔΗ & ΒΟΥΒΑΛΙΑ		
Κρεατοπαραγωγικά & μικτής		
Μέσο μεγεθος κοπαδιού (ζώα αναπαραγωγής/εκμετάλλευση)	38,9	
Μέσο μεγεθος κοπαδιού (ΜΜΖ/εκμετάλλευση) (Α)	**38,9**	
	Συμβατική εκτροφή	**Βιολογική εκτροφή**
Αξια γάλακτος	23.962,68	21.780,00
Αξια κρέατος	30663,84	27.850,00
Σύνολο Ακαθ. Αξίας Παραγωγής (Β)	**54.626,52**	**49.630,00**
Κοστος πιστοποίησης	0	**485**
Ιδιοπαραγόμενες ζωοτροφές	13.344,31	15.572,00
Ζωοτροφές συμπυκνωμένες αγοραζόμενες	15.172,95	17.885,00
Ζωοτροφές χονδροειδείς αγοραζόμενες	1.073,76	1.990,00
Αμοιβή ανθρώπινης εργασίας	17.412,64	18.432,64
Κτηνιατρικές υπηρεσίες & σκευάσματα	1847,33	392,465
Σύνολο μεταβλητών δαπανών (Γ)	**48.850,99**	**54.757,11**

Διαφορά (Β)-(Γ) = (Δ)	**5.775,54**	**-5.127,11**
Κρεατοπαραγωγικής - Μικτής (€/ha)		**280,2735219**

Βοειδή Γαλακτοπ (€/MMZ/ha)	**246,9560411**	
Μέσο μεγεθος κοπαδιού (ζώα αναπαραγωγής/εκμετάλλευση)	38,9	
Μέσο μεγεθος κοπαδιού (MMZ/εκμετάλλευση) **(Α)**	**38,9**	
	Συμβατική εκτροφή	**Βιολογική εκτροφή**
Αξια γάλακτος	67.800,00	54.560,00
Αξια κρέατος		
Σύνολο Ακαθ. Αξίας Παραγωγής (Β)	**67.800,00**	**54.560,00**
Κοστος πιστοποίησης		**550**
Ιδιοπαραγόμενες ζωοτροφές	14.500,00	14.500,00
Ζωοτροφές συμπυκνωμένες αγοραζόμενες	15.565,90	16.100,00
Ζωοτροφές χονδροειδείς αγοραζόμενες	1.007,51	1.780,00
Αμοιβή ανθρώπινης εργασίας	20.325,28	20.325,28
Κτηνιατρικές υπηρεσίες & σκευάσματα	2050	460
Σύνολο μεταβλητών δαπανών **(Γ)**	**53.448,69**	**53.715,28**
Διαφορά (Β)-(Γ) = (Δ)	**14.351,31**	**844,72**
Βοειδή Γαλακτοπ (€/ha)		**347,2131105**

Πίνακας Υπολογισμός της Απώλειας Εισοδήματος ανάμεσα σε ομοειδείς μονάδες συμβατικής και βιολογικής μελισσοκομίας.

Τα κύρια κόστη που διαφέρουν μεταξύ των συστημάτων είναι η μεταφορά των κυψελών σε μεγαλύτερες αποστάσεις και διατροφή τους το χειμώνα με βιολογικές τροφές. Η μέση απόδοση της συμβατικής είναι 13,5 kg/κυψέλη ενώ της βιολογικής 8,5kg/κυψέλη. Οι αντίστοιχες τιμές ανα κιλό είναι 6 και 8€.

Μέσος όρος κυψελών/εκμετάλευση		**56**
	Συμβατικό μέλι	Βιολογικό μέλι
Αξία μελιού Συνολο (Α)	4.536	3.808
Μεταφορές	120	300
Διατροφή	80	450
Αντικατάσταση Υλικών	250	450
Σύνολο Β	450	1200
Σύνολο Α	4.086	2.608
Διαφορά Συμβατικό-Βιολογικό		1.478
Ενίσχυση €/κυψέλη		**26,39**

4.1 Βιβλιογραφικές πηγές

1. ΚΟΥΤΣΟΥ Στ. κ.α. 2013. ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΕΣ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΣΤΟΝ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΧΩΡΟ: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΩΝ ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΟΤΡΟΦΙΚΩΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ. Η εργασία αυτή πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος«Διερεύνηση του πολυλειτουργικού ρόλου των κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων στις μειονοτικές περιοχές. ΕΛΚΕ ΑΠΘ.
2. Evaluation of the CAP measures related to apiculture Agriculture and Rural Development DG-Final Report June 2013.
3. SANER G et al 203. THE ECONOMIC ANALYSIS OF BEEKEEPING ENTERPRISE IN SUSTAINABLE DEVELOPMENT: A CASE STUDY OF TURKEY .Apiacta 4, 2003
4. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥΕΡΕΥΝΕΣ ΖΩΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ, ΕΤΟΥΣ 2013. Ιούλιος 2013.
5. ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ (2010) ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ. ΑΠΘ 2010 .
6. ΥΠΑΑΤ 2011. Ελληνική Κτηνοτροφία – Ζωική Παραγωγή ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΖΩΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
7. Εκθέσεις βιοεκτροφέων σε Φορείς Ποστοποίησης,
8. Στοιχεία από Μονάδες παραγωγής βιολογικών ζωοτροφών
9. http://www.minagric.gr/index.php/el/for-farmer-2/biologikgeorgiaktinotrofia/388-statistikabiologika
10. I. Kyriazakis,GeorgeZervas (2001) Organic Meat and Milk from Ruminants: Proceedings of a Joint International ,Hellenic Society of Animal Production,British Society of Animal Science.
11. Tzouramani, I., Sintori, A., Liontakis, A. and Alexopoulos, G. 2012 Assessing financial incentives for Greek dairy sheep farmers. Journal of Food, Agriculture and Environment. Vol. 10(2): 493-499.
12. Facts & Figures on organic agriculture in the EU. Agr & Rural Dev EU Oct 2013.
13. Organic versus conventional farming, which performs better financially? *http://ec.europa.eu/agriculture/rica/publications_en.cfm#BR2011*
14. An analysis of the EU organic sector. EU 2011Agr& Rural Dev EU
15. Kees Jansen (2010) Labour Livelihoods & quality of life in O.A. in Europe. Vol 7 247-278.
16. K. Klonsky (2011). Comparison of production costs and resource use for organic and conventional production systems. Univ of California.

17. F. Offermann& H. Nierberg (FAIR) org prints. PROFITABILITY of organic farming in Europe.
18. Edward A. Weber UNIVERSITY OF CALIFORNIA COOPERATIVE EXTENSION (2005) SAMPLE COSTS TO PRODUCEORGANICWINE GRAPES.
19. DAVID GRANATSTEIN et al., *The Production Base for Organic Temperate Fruit,Berries and Grapes.* CROPS: TEMPERATE FRUIT The World of Organic Agriculture. Statistics and Emerging Trends 2009. IFOAM and FiBLReport.IFOAM, Bonn; FiBL, Frick; ITC. Geneva, 2009
20. Amanda N. Johansen , June 2010 A Comparison of Costs and Returns for Organic and Conventional Cabernet Sauvignon Grape Production in San Luis Obispo County. California Polytechnic State University
21. **Cost Estimates of Establishing and Producing Organic Apples in Washington(2010)** WASHINGTON STATE UNIVERSITY EXTENSION FACT SHEET • FS041E
22. D. Gasparatos et al., 21011. Comparative effects of organic and conventional apple orchard management on soil chemical properties and plant mineral content under Mediterranean climate conditions.*Journal of Soil Science and Plant Nutrition,* 2011, 11 (4), 105-117
23. *Apples – conventional, IPM and organic Crop factsheet Pesticides News 76* June 2007
24. Organic Price Report _ Rodale Institute.htm (2013).
25. AGRICULTURE IN THE EUROPEAN UNION *STATISTICAL AND ECONOMIC INFORMATION 2012.* European Union Directorate-General for Agriculture and Rural Development
26. B Holtz et all (2000) SAMPLE COSTS TO PRODUCE ORGANIC ALMONDS. *UC Cooperative Extension*
27. An analysis of the EU organic sector. EU 2010 Agr& Rural Dev EU
28. http://www.oliveoilmarket.eu/?s=&geo-lat=0&geo-lng=0&categories=221&locations=81&dir-search=yes&post_type=ait-dir-item
29. http://www.oliveoilmarket.eu/olive-oil-producer-prices/
30. Pascal Liu FAO COMMODITY AND TRADE POLICY RESEARCH WORKING PAPER No. 5. (2003).World markets for organic citrus and citrus juices. Current market situation and medium-term prospects.
31. Irene Tzouramani1, Pavlos Karanikolas2 and George AlexopoulosRisk and income risk management issues for organic crops in Greece. 108th EAAE

Seminar 'Income stabilisation in a changing agricultural world: policy and tools', Warsaw, February 8-9, 2008

32. Mercedes Beltran-Esteve a, Ernest Reig-Martvnez (2014) Comparing conventional and organic citrus grower efficiency in Spain. Agricultural Systems 129: 115-123
33. D. J. Bilalis and A. J. Karamanos Organic Maize Growth and Mycorrhizal Root Colonization Response to Tillage and Organic Fertilization Journal of Sustainable Agriculture (2010) 34: 836-849
34. *Dimitrios BILALIS, Panoraia-Eirini KAMARIARI, Anestis KARKANIS, Aspasia EFTHIMIADOU, Antonis ZORPAS, Ioanna KAKABOUKI* Energy Inputs, Output and Productivity in Organic and Conventional Maize and Tomato Production, under Mediterranean Conditions NotulaeBotanicaeHortiAgrobotanici Cluj-Napoca, Vol 41, No 1 (2013)
35. .R. Long et al., 2007UNIVERSITY OF CALIFORNIA - COOPERATIVE EXTENSION SAMPLE COSTS TO ESTABLISH AND PRODUCE *ORGANIC ALFALFA HAY*
36. Dr. Kathleen Delate, Comparison of Organic and Conventional Corn,Soybean, Alfalfa, Oats, And Rye Crops at the Neely-Kinyon Long-Term Agroecological Research (LTAR)
37. Dimitrios BILALIS, Anestis KARKANIS, Sotiria PATSIALI, Maria AGRIOGIANNI, Aristeidis KONSTANTAS, Vassilios TRIANTAFYLLIDISPerformance of Wheat Varieties (Triticumaestivum L.) under Conservation Tillage Practices in Organic Agriculture. Not Bot HortiAgrobo, 2011, 39(2):28-3
38. ΜΠΙΛΑΛΗΣΔ. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΒΑΜΒΑΚΙΟΥ ΣΤΟ Ν ΚΑΡ ΔΙΤΣΑΣ (ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ) ΜελέτηΕΛΚΕΓΠΑ 2010.
39. Dimitris BILALIS Et al.,Effects of Mycorrhiza on Fiber Quality Parameters, Root Characteristics and Yield of Organic Cotton (GossypiumHirsutum L.) Bulletin UASVM Agriculture, 68(1)/2011.
40. Bilalis D., Patiali S., Karkanis A., Konstantas A., Makris, M. and Efthimiadou A. 2010. Effects of cultural system (organic and conventional) on growth and fibreuality of two cotton (*Gossypiumhirsutum* L.) varieties. *Renewable Agriculture and Food Systems*.25(03):228 – 235.
41. Patsiali S., Papastylianou P., Travlos I., Bilalis D. 2014. "Organic cropping system effects on fiber quality of three cotton (*Gossypiumhirsutum* L.) cultivars in Greece". *Agronomy Journal*

42. Thomopoulos, P., Bilalis, D., Konstantas, A., Efthimiadou A. The effect of green manure on root development and cotton yield under Mediterranean conditions. 16th IFOAM Organic World Congress, Modena, Italy, June 16-20, 2008.
43. Lane Greer and Steve Diver 2000. ORGANIC GREENHOUSE VEGETABLE PRODUCTION. ATTRA.
44. Sait Engindeniz1*; YukselTuzelECONOMIC ANALYSIS OF ORGANIC GREENHOUSE LETTUCE PRODUCTION IN TURKEY Sci. Agric. (Piracicaba, Braz.), v.63, n.3, p.285-290, May./June. 2006
45. Καρκάνης Ευθυμιάδου & Μπιλάλης . Τα σταυρανθή Λαχανικά 2013.
46. Lizzie Melby Jespersen (2011).ORGANIC CERTIFICATION IN SELECTED EUROPEAN COUNTRIES: CONTROL FEES AND SIZE OF THE SECTOR CERTCOST Project,
47. ANALYSIS OF ORGANIC AGRICULTURE IN GREECE. *AGROTRAIN PROJECT Innovation-based organic farming through user-friendly training tools.*2010-1-BG1-LEO05-03091
48.
49. Καταγραφή, τεκμηρίωση, προώθηση και διανομή των αρωματικών και θεραπευτικών βοτάνων, φυτών και φυτικών παραγώγων ΠΛΕΥΡΕΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ Η αγορά για φιλικά προς το περιβάλλον Βιολογικά Αρωματικά και Φαρμακευτικά Φυτά. Greece – Italy. MarketReport. Παν Πατρών. 2012.